

I. ΠΡΟΛΗΨΗ

- α. Οι παρεμβάσεις πρόληψης (περιβαλλοντικής, καθολικής, επικεντρωμένης και ενδεδειγμένης) στοχεύουν στον γενικό πληθυσμό, σε πληθυσμούς που βρίσκονται σε κίνδυνο να αναπτύξουν πρόβλημα χρήσης ουσιών ή σε πληθυσμούς/άτομα με διαγνωσμένο πρόβλημα. Οι στόχοι μπορεί να είναι η πρόληψη ή η μείωση της χρήσης, η καθυστέρηση έναρξης ή αύξησης της χρήσης, καθώς και η αποφυγή αρνητικών συνεπειών στον γενικό πληθυσμό ή σε πληθυσμιακές ομάδες. **Οι στόχοι βασίζονται σε εκτίμηση των αναγκών του πληθυσμού-στόχος και προσαρμόζονται στις ανάγκες αυτές.**
- β. Ο σχεδιασμός των προληπτικών παρεμβάσεων απαιτεί **ικανότητες και εμπειρογνωμοσύνη** όσον αφορά τις αρχές, τη θεωρία και την πρακτική της πρόληψης. Απαιτεί επίσης, **εκπαίδευση και εξειδίκευση** του προσωπικού, το οποίο εργάζεται σε δημόσιους φορείς (στους τομείς της εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικών υπηρεσιών) ή σε διαπιστευμένους ή αναγνωρισμένους φορείς ή ΜΚΟ.
- γ. Οι επαγγελματίες που εφαρμόζουν προληπτικές παρεμβάσεις πρέπει να έχουν πρόσβαση και να βασίζονται **σε επιστημονικά τεκμηριωμένα προγράμματα**, καθώς και σε κριτήρια ποιότητας σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- δ. Οι προληπτικές παρεμβάσεις **αποτελούν μέρος ενός συνεκτικού μακροπροθέσμου προληπτικού σχεδιασμού, υπόκεινται στην κατάλληλη και συστηματική παρακολούθηση**, η οποία να επιτρέπει τις απαραίτητες προσαρμογές, αξιολογούνται και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δημοσιοποιούνται.

II. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΛΑΒΗΣ

- α. Η μείωση της βλάβης περιλαμβάνει μέτρα για τις μολυσματικές ασθένειες και τους σχετιζόμενους με τα ναρκωτικά θανάτους (χωρίς να περιορίζεται σε αυτά). **Τα μέτρα πρέπει να είναι ρεαλιστικά ως προς τους στόχους τους, ευρέως προσβάσιμα και προσαρμοσμένα στις ανάγκες του πληθυσμού-στόχος.**
- β. Οι κατάλληλες παρεμβάσεις και παραπομπές, καθώς και η απαραίτητη πληροφόρηση **θα πρέπει να παρέχονται ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των χρηστών**, ανεξάρτητα από τη θεραπεία που ακολουθούν ή δεν ακολουθούν.
- γ. Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να είναι **διαθέσιμες σε όλους όσους έχουν ανάγκη**, συμπεριλαμβανομένων όσων βρίσκονται σε υψηλότερο κίνδυνο ή περιβάλλον.
- δ. Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να βασίζονται σε **επιστημονική τεκμηρίωση και εμπειρία** και να παρέχονται από επαγγελματίες ή

καταρτισμένους εθελοντές, οι οποίοι ακολουθούν μια σταθερή επαγγελματική ανάπτυξη.

III. ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ

- α. Η κατάλληλη, επιστημονικά τεκμηριωμένη θεραπεία θα πρέπει να είναι **προσαρμοσμένη στα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες των χρηστών** των υπηρεσιών, να σέβονται την ατομική αξιοπρέπεια, ευθύνη και ετοιμότητα για αλλαγή.
- β. Η πρόσβαση σε θεραπεία θα πρέπει να είναι **διάθεσιμη σε όλους όσους την έχουν ανάγκη χωρίς περιορισμούς προσωπικών ή κοινωνικών χαρακτηριστικών και συνθηκών ή των οικονομικών δυνατοτήτων των χρηστών** των υπηρεσιών. Η θεραπεία παρέχεται σε λογικό χρόνο και στο πλαίσιο του συνεχούς της φροντίδας.
- γ. Στις παρεμβάσεις θεραπείας και κοινωνικής επανένταξης **οι στόχοι πρέπει να τίθενται σταδιακά** (βήμα-προς-βήμα), **να αναθεωρούνται περιοδικά** και να προβλέπουν την **κατάλληλη διαχείριση των πιθανών υποτροπών**.
- δ. Οι παρεμβάσεις θεραπείας και κοινωνικής επανένταξης πρέπει να βασίζονται στην **ενημερωμένη συναίνεση**, να είναι προσανατολισμένες προς τον ασθενή και να στηρίζουν την ενδυνάμωσή του.
- ε. Η θεραπεία παρέχεται από **εξειδικευμένο και καταρτισμένο προσωπικό**, που ακολουθούν μια σταθερή επαγγελματική ανάπτυξη.
- στ. Οι θεραπευτικές παρεμβάσεις και οι σχετικές υπηρεσίες θα πρέπει να είναι **ενσωματωμένες στο συνεχές της φροντίδας** και να περιλαμβάνουν, όπου χρειάζεται, υπηρεσίες κοινωνικής στήριξης (εκπαίδευση, στέγαση, επαγγελματική κατάρτιση, κοινωνική πρόνοια) **με στόχο την κοινωνική επανένταξη του ατόμου**.
- ζ. Οι θεραπευτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχουν πρόσβαση σε ιατρικές εξετάσεις για αιματογενώς μεταδιδόμενα νοσήματα (σε εθελοντική βάση), να παρέχουν συμβουλευτική για τις συμπεριφορές υψηλού κινδύνου και βοήθεια στη διαχείριση ασθενειών.
- η. Οι θεραπευτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρακολουθούνται. Οι δράσεις και τα αποτελέσματά τους θα πρέπει να υπόκεινται σε συστηματική εσωτερική ή/και εξωτερική αξιολόγηση.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τονίζει ότι:

- Οι ελάχιστες προδιαγραφές ποιότητας στη μείωση της ζήτησης των ναρκωτικών πρέπει να σέβονται τη **δεοντολογία**, τα **ανθρώπινα δικαιώματα**, το **απόρρητο**, τα **πολιτισμικά** και **κοινωνικά χαρακτηριστικά**, συμπεριλαμβανομένων του φύλου και των ανισοτήτων στην υγεία.
- Οι παρεμβάσεις που ακολουθούν αυτές τις προδιαγραφές θα πρέπει να είναι **κατάλληλα σχεδιασμένες**, να **παρακολουθούνται συστηματικά** και να **αξιολογούνται**.
- Οι παρεμβάσεις που ακολουθούν αυτές τις προδιαγραφές θα πρέπει να βασίζονται σε **εκτίμηση αναγκών** και να προσαρμόζονται στις **ανάγκες του πληθυσμού-στόχος**.
- Οι προδιαγραφές αυτές αποτελούν το ελάχιστο σημείο αναφοράς της ποιότητας και, επομένως, η εφαρμογή τους δεν θα πρέπει να αποκλείει την επίτευξη υψηλότερων προδιαγραφών ποιότητας των υπηρεσιών μείωσης της ζήτησης όπου αυτό είναι εφικτό.
- Οι προδιαγραφές αυτές θα πρέπει να **εφαρμοστούν σταδιακά στην Ευρωπαϊκή Ένωση** με επίκεντρο την αποτελεσματική προσαρμογή των υπηρεσιών, προγραμμάτων και συστημάτων που ήδη λειτουργούν.
- Κατά την προσαρμογή και την εφαρμογή αυτών των προδιαγραφών θα πρέπει να **τηρούνται οι ευθύνες των κρατών-μελών αναφορικά με την πολιτική τους για την υγεία και την οργάνωση των υπηρεσιών υγείας και της ιατρικής φροντίδας**, ενθαρρύνοντας παράλληλα την ανταλλαγή των καλών πρακτικών και την κοινή προσπάθεια εφαρμογής τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

- **Καμία από αυτές τις προδιαγραφές δεν θα πρέπει να εμποδίζει τον σχεδιασμό καινοτόμων παρεμβάσεων** και προγραμμάτων, κάθε νέα παρέμβαση, όμως, θα πρέπει να βασίζεται στις διαθέσιμες θεωρίες, πρακτικές και τυποποιημένες διαδικασίες, να παρακολουθείται και να αξιολογείται και τα αποτελέσματα να κοινοποιούνται έτσι ώστε να προωθείται η γνώση και η εμπειρία.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσκαλεί τα κράτη-μέλη:

- να σχεδιάσουν και να στηρίξουν τις παρεμβάσεις και τα προγράμματα μείωσης της ζήτησης που ακολουθούν τις παραπάνω προδιαγραφές
- να επενδύσουν στην παρακολούθηση και την αξιολόγησή τους
- να φροντίσουν στη διάδοση των αποτελεσμάτων με σκοπό την προώθηση της γνώσης και της εμπειρίας
- να παρέχουν στους επαγγελματίες εκπαίδευση/κατάρτιση στο αντικείμενο της μείωσης της ζήτησης των ναρκωτικών εναρμονισμένη με τις προδιαγραφές
- να προωθήσουν τη διυπουργική συνεργασία για την στήριξη της εφαρμογής των προδιαγραφών
- να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στο σχεδιασμό, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των προδιαγραφών, καθώς και τη διάδοση των αποτελεσμάτων τους.